

Objaśnienia wartości, przyjętych do Projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Golina na lata 2014-2017

Do opracowania WPF wykorzystano dane historyczne, dotyczące wykonania dochodów i wydatków budżetu w latach 2011, 2012 oraz wykonanie za 3 kwartały roku 2013, na podstawie którego dokonano aproksymacji wykonania za rok 2014. Wykorzystano także założenia makroekonomiczne przyjęte do projektu budżetu państwa, informacje o faktach z zakresu gospodarki finansowej, a także wiedzę o planowanych zamierzeniach, wynikających z różnych dokumentów, obowiązujących na terenie Gminy.

1. Prognoza dochodów budżetu

1.1 Dochody bieżące

Dla sporządzenia trafnej prognozy dochodów bieżących istotne jest uwzględnienie ich struktury, jako że przyjęto różne stawki wzrostu dla poszczególnych grup dochodów.

I tak:

- 1) dochody z tytułu podatków i opłat z wyłączeniem udziałów gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (tj. dział 756 z wyłączeniem rozdziału 75621): przy prognozowaniu dochodów z w/w tytułu przyjęto wzrosty wynikające z przewidywanych zmian stawek podatkowych i podstawy opodatkowania (Rada utrzymała dotychczasowe stawki, obniżeniu uległa stawka podatku leśnego). Dane dla roku 2014 przyjęto na podstawie podjętych uchwał oraz przewidywanego wykonania roku 2013. Przewiduje się niższe niż w roku 2013 wpływy z podatków leśnego i rolnego. Istotny wpływ na wzrost dochodów w rozdziale 75618 do 151,7% przewidywanego wykonania roku 2013 ma zaplanowanie dochodów z tytułu opłat za zagospodarowanie odpadów na okres całego roku, podczas gdy plan na rok 2013 obejmował II półrocze - wzrost z tego tytułu wynosi 440.000 tyś. zł. Dla lat 2015-2017 przyjęto jednostajny wzrost dochodów podatkowych na poziomie 102% rok do roku poprzedniego.
- 2) udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (rozdział 75621): dane na rok 2014 przyjęto na podstawie pisma Ministra Finansów nr ST3/4820/10/2013 z dnia 10.10.2013r. Plan na rok 2014 stanowi 93,08% planu na rok 2013, kwotowo różnica *in minus* wynosi 444.699 zł. Dla lat 2015-2017 przyjęto wzrost udziałów na poziomie 103% rok do roku, zakładając wzrost PKB i wynagrodzeń na poziomie 3%.
- 3) subwencje (dział 758): dane na rok 2014 przyjęto na podstawie pisma Ministra Finansów nr ST3/4820/10/2013 z dnia 10.10.2013r. Kwotowo subwencje na rok 2014 są niższe od planowanych w roku 2013 o 775.269 zł. Dla lat 2015-2017, w oparciu o dane o ilości dzieci w Gminie, przyjęto dalszy spadek subwencji w roku 2015-o 5%, 2016-o 3%, w roku 2017-o 2%.
- 4) pozostałe dochody: w grupie tej mieszczą się głównie dotacje na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i zadania własne gminy. Dane na rok 2014 przyjęto zgodnie z planem przekazanym przez Wojewodę Wielkopolskiego pismem 3110.7.2013.3 z dnia 18.10.2013r 15.10.2012r. oraz planem przekazanym przez Krajowe Biuro Wyborcze pismem DKN-421-9/13 z dnia 10.10.2013r. Kwoty te są znacząco niższe od przewidywanego wykonania roku 2013 (a także wykonania lat 2011-2012), ponieważ kwoty dotacji są zwiększane w trakcie roku budżetowego.

Dla lat 2018-2020 przyjęto dochody bieżące na poziomie prognozy na rok 2017 uznając, że prognozowanie na tak odległe okresy jest obarczone dużym ryzykiem błędu.

2. Prognoza wydatków budżetu

2.1 Wydatki bieżące (bez odsetek i prowizji od kredytów i pożyczek):

Dla planowania i prognozowania wydatków bieżących uwzględniono makroekonomiczne wskaźniki wzrostu cen i usług na rok 2014 na poziomie 102,4%, na lata 2014-2017 - 101%. Począwszy od roku 2011 obowiązuje art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Powyższe nakłada na jednostkę samorządu terytorialnego obowiązek takiego gospodarowania finansami, jakie zapewni realizację równowagi pomiędzy bieżącymi dochodami a bieżącymi wydatkami.

Przyjęte założenia odnośnie wzrostu dochodów bieżących w latach 2014-2017 determinują w znacznym stopniu bieżące wydatki.

I tak - ze względu na przyjęcie na lata 2015-2017 malejących dochodów z tytułu subwencji - nie prognozuje się wzrostu wynagrodzeń w oświacie.

Plan wydatków na rok 2014 na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i zadań własnych jest niższy od przewidywanego wykonania roku 2013 o 721,5 tys. zł (co wynika z przyjętego trybu zwiększania bądź przyznawania dotacji w trakcie roku budżetowego) - tym samym planowane na rok 2014 wydatki są niższe niż przewidywane wykonanie roku 2013. Analogicznie, plan dotacji na zadania własne (paragrafy 2030 i 2040) jest niższy o 485,9 tys. zł. W/w fakty i założenia powodują, że dynamika wydatków bieżących roku 2014 w stosunku do przewidywanego wykonania roku 2013 wynosi 95,02%.

Ograniczono planowane wydatki na zakupy towarów i usług do poziomu wykonania roku 2013 bądź z minimalnym wzrostem rządu 101-102%, proporcjonalnie do prognozowanego wzrostu dochodów bieżących.

Planowana dynamika wzrostu dochodów bieżących i wydatków bieżących w latach 2014-2017 przedstawia się następująco:

w tys. zł	Wykon.2013	Plan 2014	Plan 2015	Plan 2016	Plan 2017
Planowane dochody bieżące	30 126,48	28 376,64	30 500,00	31 000,00	31 310,00
% wzrostu dochodów bieżących	x	94,19%	107,48%	101,64%	101,00%
Planowane wydatki bieżące	28 244,77	26 838,46	28 500,00	28 750,00	29 210,00
% wzrostu wydatków bieżących	x	95,02%	106,19%	100,88%	101,60%

Do utworzenia prognozy wydatków bieżących na lata 2015-2017 jako punkt wyjścia przyjęto plan na rok 2014 i wzrost wydatków rządu 101-102%, przy utrzymaniu poziomu wynagrodzeń na niezmiennym poziomie. Zwiększenie wydatków bieżących będzie możliwe pod warunkiem zwiększenia bieżących dochodów, co wiąże się głównie ze wzrostem stawek podatkowych, jak miało to miejsce w roku 2013.

Istotną częścią wydatków bieżących w Gminie Golina są wydatki w działach 801 *Oświata i wychowanie* i 854 *Edukacyjna opieka wychowawcza*. Wydatki w tych działach stanowiły w roku 2008 - 49,7% wydatków bieżących ogółem; w roku 2014 - stanowiąc będą 52,3%. Równocześnie udział subwencji oświatowej w finansowaniu tych wydatków spadł z 74,9% w roku 2008 do 59,5% w roku 2014. Oznacza to konieczność uzupełnienia wydatków ze środków własnych, przy czym ze względu na kwoty wydatków w oświacie - wzrost o 1% oznacza wartościowo wzrost o ok. 140 tyś. zł. Aby pokryć taki wzrost niezbędny jest np. wzrost podatku rolego o 30% lub podatku od nieruchomości o 7%. Nadmienić także należy, że wydatki w roku 2013 i 2014 pokrywają wzrost wynagrodzeń, natomiast wydatki rzeczowe na zakup materiałów, usług i remonty zapewniają na minimalnym poziomie, który w latach kolejnych będzie niewystarczający (zajdzie w końcu konieczność podstawowych remontów czy wymiany zużytego sprzętu). W opisaney wyżej sytuacji, gdy wielkość subwencji zależy od ilości uczniów (która wykazuje od lat tendencję malejącą) - nieunikniona wydaje się konieczność redukcji zatrudnienia w oświacie. Pozwoli to ograniczyć wydatki na wynagrodzenia i przeznaczyć większe kwoty na bieżące utrzymanie szkół i przedszkola.

	Rok 2008	Rok 2014	Zmiana +/-	Zmiana w %
Dochody bieżące	24 426 238	28 376 642	3 950 404	116,17%
w tym subwencja oświatowa	8 189 453	8 367 085	177 632	102,17%
Wydatki bieżące	21 995 291	26 838 458	4 843 167	122,02%
w tym w dz. 801 i 854	10 928 126	14 046 226	3 118 100	128,53%
Spląty kredytów	1 249 055	1 269 500	20 445	101,64%
Stosunek spląt kredytów do dochodów bież.	5,11%	4,47%	-0,64%	x
Wydatki majątkowe	2 662 567	711 694	-1 950 873	26,73%
Udział wydatków majątkowych w dochodach b	10,90%	2,65%	-8,25%	x

Powyższe zestawienie obrazuje zmiany, jakie zaszły w ciągu kilku ostatnich lat w strukturze wydatków. Jak widać tempo wzrostu bieżących dochodów (w tym w szczególności subwencji oświatowej), jest niższe niż tempo wzrostu bieżących wydatków, w szczególności niż tempo wzrostu wydatków na oświatę. Oznacza to, że coraz mniejsza część dochodów bieżących może być przeznaczana na spląty kredytów i wydatki majątkowe. W celu powstrzymania tej tendencji niezbędne jest ciągle ograniczanie wzrostu bieżących wydatków i wzrost dochodów bieżących na skutek podnoszenia stawek podatkowych oraz poszukiwania nowych źródeł dochodów.

Na uwagę zasługuje fakt, że 76,6% wydatków w działach 801 i 854 stanowią wydatki na wynagrodzenia i pochodne. Oznacza to postępującą degradację majątku i brak środków na remonty i doposażenie szkół.

2.2 Wydatki majątkowe:

Ze względu na znaczne obciążenie wydatkami bieżącymi i malejącymi wpływami z subwencji i udziałów w podatku dochodowym, środki, jakie gmina może przeznaczyć na wydatki majątkowe, szczególnie w latach 2014-2018, są bardzo ograniczone. Na rok 2014 planuje się wydatki w łącznej kwocie 711.693,88 zł, przy czym 154.000 zł pochodzi z dofinansowania środkami UE, a 503 tyś. zł pochodzi ze środków własnych.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2015-2017 nie zaplanowano żadnych konkretnych przedsięwzięć inwestycyjnych. Wcześniej zaplanowane przedsięwzięcia, rozpoczęte w roku 2012, zostały zakończone w roku 2013. Umowa "Kompleksowe ubezpieczenie Gminy Golina-ubezpieczenie majątku i ryzyk", zawarta w roku 2012, kończy się w roku 2014 (zobowiązanie na rok 2014 wynosi 62.276 zł) i nie została wykazana w wykazie przedsięwzięć, jako że płatności z tego tytułu nie wykraczają poza rok budżetowy 2014. Poza w/w w chwili obecnej Gmina nie ma podpisanych umów niezbędnych dla zapewnienia ciągłości działania, których płatności wykraczają poza rok budżetowy.

3. Prognoza przychodów i rozchodów budżetu, wskaźniki zadłużenia.

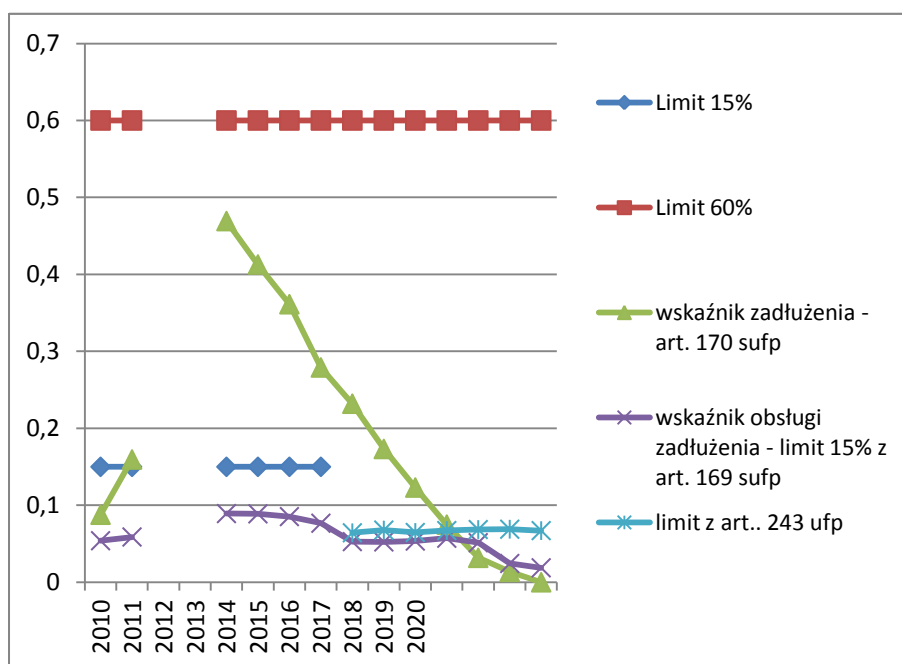
Ze względu na istniejący stan zadłużenia i wynikające z umów spłaty kredytów, obejmujące lata 2014-2020, w planie na rok 2014 i prognozie na lata 2015-2017 przyjęto zerowe przychody z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek.

Na lata 2014-2017 nie planuje się przychodów z tytułu wolnych środków z lat poprzednich.

Jako wynik prognozy dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów w latach 2014-2017 powstanie nadwyżka budżetowa (wolne środki), które przeznaczone zostaną na spłatę zadłużenia.

Wskaźniki zadłużenia do dochodów, spłaty zobowiązań do dochodów wg art. 243 aktualnie obowiązującej ustawy o finansach publicznych przedstawia Załącznik nr 1 do projektu WPF oraz poniższy wykres:

Wskaźnik obsługi zadłużenia i wskaźnik długu
w latach 2010-2020

Jak wynika z załącznika nr 1, relacja o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych jest spełniona dla lat 2014-2020.

Na wartość maksymalnego dopuszczalnego wskaźnika zadłużenia, obowiązującego od roku 2014, wpływa różnica pomiędzy dochodami bieżącymi oraz dochodami ze sprzedaży majątku a wydatkami bieżącymi, w stosunku do dochodów ogółem.

Dla Gminy Golina wskaźnik ten kształtuje się na niskim poziomie - dla roku 2014 - 6,43%, 2015 - 6,78%, 2016 - 6,47%, podczas gdy planowana realacja spłaty zobowiązań do prognozowanych dochodów w tych latach wynosi dla roku 2014 - 5,28%, 2015 - 5,24%, 2016 - 5,35%.

Relacja ta musi być spełniona począwszy od roku 2014.

W związku z opisanymi wyżej ograniczeniami, kredyt w kwocie 600.000 zł zaciągnięty w roku 2012 będzie spłacany dopiero począwszy od roku 2015, co skutkuje wzrostem kosztów odsetkowych.

Poza tym, nadal konieczne będzie ograniczanie wydatków bieżących w celu przeznaczenia jak największej części bieżących dochodów na wydatki majątkowe celem poprawy wskaźnika.

W roku 2013 Gmina Golina udzieliła poręczenia pożyczki zaciągniętej przez Miejski Zakład Gospodarowania Odpadami Komunalnymi sp. z o.o. w Koninie, udzielonej przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Poręczenie w łącznej kwocie 2.636.918,56 zł obejmuje spłatę rat kapitałowych i odsetek w latach 2017-2036.

Kwoty poręczeń w całym okresie kształtują się następująco:

L.p.	Rok	Kwota poręczenia w zł	w tym kwota kapitału w zł	w tym roczna spłata odsetek w zł
1	2	3	4	5
1	2017	164 214,19	97 348,16	66 866,03
2	2018	160 807,01	97 348,16	63 458,85
3	2019	157 399,82	97 348,16	60 051,66
4	2020	153 992,63	97 348,16	56 644,47
5	2021	150 585,45	97 348,16	53 237,29
6	2022	147 178,26	97 348,16	49 830,10
7	2023	143 771,08	97 348,16	46 422,92
8	2024	140 363,89	97 348,16	43 015,73
9	2025	136 956,71	97 348,16	39 608,55
10	2026	133 549,52	97 348,16	36 201,36
11	2027	130 142,34	97 348,16	32 794,18
12	2028	126 735,15	97 348,16	29 386,99
13	2029	123 327,96	97 348,16	25 979,80
14	2030	119 920,78	97 348,16	22 572,62
15	2031	116 513,59	97 348,16	19 165,43
16	2032	113 106,41	97 348,16	15 758,25
17	2033	109 699,22	97 348,16	12 351,06
18	2034	106 292,04	97 348,16	8 943,88
19	2035	102 884,85	97 348,16	5 536,69
20	2036	99 477,66	97 348,16	2 129,50
	Razem	2 636 918,56	1 946 963,20	689 955,36